

Spis treści

Wykaz skrótów	14
Rozdział I. Odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług	15
1. Aporty	16
1.1. Aport zorganizowanej części przedsiębiorstwa (ZCP)	17
1.2. Rozliczenie aportu	22
1.2.1. Ustalenie podstawy opodatkowania	23
1.2.2. Ustalenie stawki VAT dla przedmiotu aportu	24
1.2.3. Fakturowanie aportu	24
1.2.4. Ustalanie obowiązku podatkowego dla aportu	25
1.2.5. Odliczenie VAT z faktury dokumentującej aport	25
1.3. Pokrycie udziałów wkładem pieniężnym	25
1.4. Rozliczenie umorzenia udziałów lub akcji	26
1.5. Sprzedaż udziałów lub akcji	27
2. Kara umowna za wcześniejsze rozwiązanie umowy	28
3. Obciążanie klienta kosztami	29
3.1. Refakturowanie nabytych usług	29
3.1.1. Rozliczenie dodatkowych opłat na najemcę lub dzierżawcę nieruchomości	30
3.1.2. Refakturowanie na leasingobiorcę kosztów ubezpieczenia przedmiotu leasingu	31
3.1.3. Obciążenie klienta kosztami usługi noclegowej	32
3.2. Refakturowanie kosztów dostawy towarów	32
3.3. Zwrot kosztów bez doliczania VAT	33
3.3.1. Obciążanie klienta opłatą skarbową, opłatą sądową i innymi opłatami za czynności urzędowe	33
3.3.2. Obciążenie opłatą pocztową pobraną za wysłanie towaru do klienta	35
4. Umowy barterowe	36
4.1. Ustalenie podstawy opodatkowania dla świadczeń barterowych	37
4.1.1. Ustalenie podstawy opodatkowania, gdy bilans jest zerowy	37
4.1.2. Ustalenie podstawy opodatkowania, jeżeli bilans transakcji nie jest zerowy	38

4.2.	Ustalenie daty powstania obowiązku podatkowego	39
4.2.1.	Rozliczenie VAT przez stronę umowy, która wcześniej otrzymała świadczenie	40
4.3.	Dokumentowanie transakcji barterowych	41
4.4.	Odliczanie VAT z faktur dokumentujących transakcje barterowe	41
5.	Kaucja za sprzedaż w opakowaniu zwrotnym	42
5.1.	Termin zwrotu został umownie ustalony	43
5.2.	Termin zwrotu nie został umownie ustalony	43
5.3.	Dokumentowanie rozliczenia opakowań zwrotnych	44
6.	Opodatkowanie sprzedaży bonów	45
6.1.	Bony jednego przeznaczenia (SPV)	46
6.2.	Bony różnego przeznaczenia (PPV)	47
Rozdział II. Nieodpłatne świadczenia		48
1.	Świadczenia na rzecz klientów	49
1.1.	Przekazanie materiałów reklamowych, kalendarzy	49
1.2.	Oznaczanie próbek	50
1.3.	Ustalanie limitów dla prezentów o małej wartości	51
1.4.	Rozliczenie poczęstunku dla klientów	52
2.	Świadczenia na rzecz pracowników	53
2.1.	Zakup finansowany częściowo lub całościowo z ZFŚS	53
2.2.	Zakup finansowany częściowo lub w całości ze środków obrotowych podatnika	54
2.3.	Zakup dla dzieci lub osób towarzyszących finansowany w całości przez pracowników	55
2.4.	Zakup świadczeń dla osób współpracujących finansowany w całości przez te osoby	55
2.5.	Przekazanie artykułów spożywczych pracownikom	56
2.6.	Upominki okolicznościowe	57
2.7.	Wydatki związane z pogrzebem pracowników lub byłych pracowników ...	59
2.8.	Telefony służbowe	59
2.9.	Opieka medyczna	60
2.10.	Samochody służbowe	61
3.	Pomoc potrzebującym	62
3.1.	Darowizny towarów	62
3.2.	Nieodpłatne świadczenie usług	63
Rozdział III. Podatnik VAT		65
1.	Zlecenia wykonywane osobiście	65
1.1.	Umowa zlecenia lub o dzieło z pracodawcą	66
1.2.	Kontrakt menedżerski	67
1.2.1.	Biegli	70
1.2.2.	Syndyk	70

1.2.3. Adwokat z urzędu	71
1.2.4. Komornicy	71
2. Jednostki samorządu terytorialnego	72
2.1. Działalność edukacyjna i pomocy społecznej samorządu	72
2.2. Instytucje kultury	74
2.3. Administracja zespolona	74
3. Gospodarstwa rolne	74
4. Grupy VAT	75
4.1. Zasady tworzenia grupy VAT	76
4.2. Opodatkowanie transakcji w grupie VAT	77
4.3. Rozliczenie po utracie statusu podatnika przez grupę VAT	78
Rozdział IV. Obowiązek podatkowy	80
1. Powstawanie obowiązku podatkowego na zasadach ogólnych	80
1.1. Dokonanie dostawy towarów	81
1.2. Wykonanie usługi	81
1.3. Szczególne momenty uznawania usług za wykonane oraz dostaw towarów za dokonane	82
1.4. Otrzymanie części lub całości zapłaty przed dokonaniem dostawy towaru lub wykonaniem usługi	84
2. Szczególne sposoby powstawania obowiązku podatkowego	85
3. Powstanie obowiązku podatkowego z tytułu czynności nieodpłatnych	89
Rozdział V. Podstawa opodatkowania	90
1. Ustalanie podstawy opodatkowania	90
2. Obniżenie podstawy opodatkowania	92
2.1. Kiedy sprzedawca rozlicza faktury korygujące „in minus”	92
2.2. Kiedy nabywca rozlicza faktury korygujące „in minus”	93
2.3. Przykłady dokumentowania uzgodnienia i spełnienia warunków korekty „in minus” wskazane w objaśnieniach podatkowych	94
2.3.1. Uzgodnienie warunków korekty	95
2.3.2. Spełnienie warunków	95
2.3.3. Ustalenia ustne między kontrahentami	97
2.3.4. Domniemana akceptacja uzgodnienia lub spełnienia warunków korekty	97
3. Podwyższenie podstawy opodatkowania	98
4. Transakcje w całości lub w części finansowane dotacją	99
4.1. Dotacje w jednostkach samorządu terytorialnego	100
5. Podstawa opodatkowania w walucie obcej	100
5.1. Wybór wspólnego kursu waluty dla rozliczeń VAT i podatku dochodowego	101
6. Podstawa opodatkowania przy sprzedaży dokonanej w zamian za bon	103

Rozdział VI. Podatek naliczony	104
1. Odliczenia częściowe	104
2. Wyłączenia prawa do odliczenia	104
3. Ograniczenia kwoty podatku naliczonego	105
4. Ustalenie terminu odliczenia VAT	106
4.1. Odliczenie VAT z faktur zaliczkowych	107
4.2. Przesunięcie terminu odliczenia podatku naliczonego	107
Rozdział VII. Proporcja, preproporcja i korekta roczna	109
1. Zasady ustalania preproporcji	109
1.1. Podatnicy zobowiązani do stosowania preproporcji	109
1.2. Metody ustalania preproporcji	113
2. Zasady ustalania proporcji	119
2.1. Ustalanie proporcji wstępnej do odliczania VAT w trakcie roku podatkowego	121
2.2. Obrót uwzględniany przy obliczaniu proporcji	122
2.3. Ustalanie szacunkowej proporcji z naczelnikiem urzędu skarbowego	123
3. Korekta roczna w deklaracji VAT	124
4. Korekta od ulepszeń w obcym środku trwałym	127
4.1. Pozostawienie nakładów	128
4.2. Sprzedaż nakładów inwestycyjnych	129
4.3. Przywrócenie stanu pierwotnego	129
Rozdział VIII. Samochody	130
1. Pełne odliczenie VAT od wydatków związanych z pojazdami samochodowymi	132
1.1. Pojazdy uważane za wykorzystywane wyłącznie do działalności gospodarczej podatnika ze względu na sposób wykorzystywania	132
1.1.1. Wykorzystywanie pojazdu w sposób wykluczający jego użycie do celów niezwiązanych z działalnością gospodarczą	132
1.1.2. Prowadzenie ewidencji przebiegu pojazdu	135
1.1.3. Złożenie VAT-26	138
1.1.4. Sankcje za odliczanie pełnego VAT, gdy podatnik nie spełnia warunków	139
1.2. Pojazdy uważane za wykorzystywane wyłącznie do działalności gospodarczej podatnika ze względu na konstrukcję	140
2. Odliczenie VAT od pozostałych wydatków związanych z samochodami	143
2.1. Oklejanie samochodu	143
2.2. Najem powierzchni parkingowej	144
2.3. Opłaty parkingowe i za przejazd autostradą	144
2.4. Przeglądy okresowe, wymiana opon, mycie i inne	145
3. Odliczenie VAT od leasingowanego samochodu	146
4. Odliczenie VAT od wydatków na paliwo	146
4.1. Paliwo do samochodów wynajmowanych pracownikom	146

4.2. Karty paliwowe	147
5. Korekta podatku odliczonego związana ze zmianą sposobu wykorzystywania pojazdu samochodowego	150
5.1. Sprzedaż pojazdu samochodowego w okresie korekty	151
6. Nieodpłatne używanie samochodów na cele niezwiązane z prowadzoną działalnością gospodarczą	152
Rozdział IX. Zwrot VAT	155
1. Zwrot VAT w terminie 15 dni	155
2. Zwrot VAT w terminie 25 dni	157
2.1. Ustalenie terminu zwrotu VAT	158
2.2. Zapłata za faktury zakupowe	158
2.3. Sposób i termin płatności	160
2.4. Udokumentowanie sposobu zapłaty	161
2.5. Status podatnika	161
3. Zwrot VAT w terminie 40 dni	162
4. Zwrot VAT w terminie 60 dni	162
5. Zwrot VAT w terminie 180 dni	163
6. Sprawdzenie zasadności zwrotu	164
Rozdział X. Faktury	165
1. Faktury dokumentujące sprzedaż opodatkowaną w kraju	165
1.1. Oznaczenie faktury	167
1.2. Data sprzedaży na fakturze	167
1.3. Faktury za paliwo bez numeru rejestracyjnego pojazdu	167
1.4. NIP nabywcy na fakturze	168
1.5. Podstawa prawna zwolnienia na fakturze	168
1.6. Liczba egzemplarzy, waluta VAT oraz sposób zaokrąglania	169
1.7. Nazwa nabywcy i adres siedziby	169
1.8. Sposób obliczenia VAT	170
2. Faktury zaliczkowe	171
2.1. Zaliczki na WDT	173
2.2. Zaliczki eksportowe	173
3. Faktury i rachunki u podatników zwolnionych z VAT	174
3.1. Zasady wystawiania faktur dokumentujących usługi zwolnione	175
4. Faktury potwierdzające sprzedaż dla osób prywatnych (niepodatników)	177
5. Faktury wystawiane na podstawie paragonów	178
5.1. Błędny NIP na paragonie	178
6. Faktury wystawiane przez komornika w imieniu dłużnika	179
7. Faktury w procedurach szczególnych	180
7.1. Faktury wystawiane przez podatników rozliczających VAT metodą kasową	180
7.2. Faktury wystawiane przez nabywcę – samofakturowanie	181
7.3. Faktury wystawiane w procedurze VAT marża	182

7.4. Faktury w wewnątrzwspólnotowej transakcji trójstronnej (procedura uproszczona)	183
7.5. Faktury VAT RR wystawiane przez nabywcę produktów rolnych	184
7.6. Faktury z oznaczeniem „mechanizm podzielonej płatności”	184
8. Dokumenty wewnętrzne	185
9. Duplikat faktury	185
10. Korygowanie faktur	187
10.1. Zasady wystawiania faktur korygujących	187
10.2. Zbiorcze faktury korygujące	188
10.3. Noty korygujące	189
10.4. Anulowanie faktury	190
11. Faktury w formie elektronicznej	191
11.1. Zasady wystawiania faktur elektronicznych	191
11.1.1. Akceptacja odbiorcy	192
11.1.2. Obowiązek zapewnienia autentyczności pochodzenia, integralności treści oraz czytelności faktury	193
11.1.3. Zasady przysyłania faktur elektronicznych	194
11.2. Faktury w formacie JPK	195
11.3. Faktury ustrukturyzowane wystawiane w KSeF	196
11.3.1. Zasady wystawiania e-faktur ustrukturyzowanych	197
11.3.2. Zakup oprogramowania, które umożliwi wystawianie faktur ustrukturyzowanych	197
11.3.3. Zgoda nabywcy na otrzymywanie ustrukturyzowanych e-faktur	198
11.3.4. Uwierzytelnienie na platformie KSeF	199
11.3.5. Ustalenie, które faktury można wystawiać za pomocą KSeF	199
11.3.6. Wystawianie i doręczanie e-faktur ustrukturyzowanych	200
12. Przechowywanie faktur	201
13. Fakturowanie zamówień publicznych	203
14. Dokumenty, które można uznać za faktury	204
15. Terminy fakturowania	205
15.1. Terminy wystawiania faktur potwierdzających WDT i świadczenie usług opodatkowanych w kraju usługobiorcy (podatnika)	205
15.2. Termin udokumentowania otrzymanej zaliczki	206
15.3. Szczegółne terminy wystawiania faktur	206
Rozdział XI. Kasa rejestrująca	209
1. Zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania na kasie rejestrującej	209
1.1. Sprzedaż środka trwałego a prawo do stosowania zwolnień	215
2. Rodzaje kas, które można stosować do ewidencjonowania	216
3. Korekta sprzedaży zaewidencjonowanej na kasie rejestrującej	219
3.1. Ewidencjonowanie zwrotu towarów i uznanych reklamacji	220
3.2. Zwrot zaliczki, której otrzymanie zaewidencjonowano przy użyciu kasy rejestrującej	222

3.3. Zapis korekty sprzedaży paragonowej w ewidencji JPK_V7	224
3.4. Ewidencjonowanie pomyłek	224
3.5. Ewidencjonowanie udzielonych rabatów	226
4. Sprzedaż internetowa	226
4.1. Dokumentacja sprzedaży internetowej	227
4.2. Korekta sprzedaży internetowej	228
5. Ewidencja sprzedaży dokonanej na rzecz konsumenta, gdy sprzedawca nie ma obowiązku posiadania kasy fiskalnej, a nabywca nie żąda faktury	229
6. Obowiązki podatników używających kasy online	230
6.1. Zapewnienie dostępu do Internetu	230
6.2. Wydawanie paragonów i przechowywanie dokumentów	231
6.3. Przeglądy techniczne	232
6.4. Zgłoszenia kas rejestrujących	233
7. Zasady korzystania z kas online	234
8. Informowanie pracowników o zasadach prowadzenia ewidencji na kasie	234
9. Ulga na zakup kasy rejestrującej	235
9.1. Podatnicy uprawnieni do ulgi	235
9.2. Wysokość przysługującej ulgi	236
9.3. Zwrot ulgi na zakup kasy	237

Rozdział XII. Deklaracja i ewidencja JPK_VAT, wnioski, informacje,

ewidencje, rejestracja	240
1. Ewidencja i deklaracja VAT w formacie JPK_V7	240
1.1. Zasady prowadzenia ewidencji sprzedaży VAT	241
1.2. Wpisywanie do ewidencji sprzedaży ewidencjonowanej na kasie	243
1.3. Zasady stosowania kodów w ewidencji	244
1.3.1. Kody towarowe	244
1.3.2. Oznaczenie procedur w ewidencji	246
1.3.3. Oznaczenie dowodów sprzedaży	248
1.3.4. Kody oznaczeń dowodów zakupu	248
1.4. Przesyłanie korekty ewidencji	249
1.5. Pozostałe deklaracje VAT	250
2. Informacje podsumowujące VAT-UE	254
2.1. Podatnicy, którzy muszą składać informacje podsumowujące	254
2.2. Termin złożenia informacji podsumowującej	256
2.3. Zasady składania informacji podsumowującej	256
2.3.1. Rozliczenie WDT uznanej za dostawę krajową	257
2.3.2. Rozliczenie nietransakcyjnego przemieszczenia towarów w ramach WNT	259
2.3.3. Rozliczenie świadczenia usług wewnątrzwspólnotowych	260
3. Rejestracja VAT	262
3.1. Podatnicy niemający obowiązku składania VAT-R	263
3.2. Rejestracja grupy VAT	264

3.3. Przypadki, gdy urząd skarbowy może odmówić rejestracji do celów VAT	264
3.4. Odpowiedzialność pełnomocnika, który dokonał rejestracji w imieniu podatnika VAT	265
3.5. Przypadki, gdy organ podatkowy wykreśla podatnika z rejestru podatników VAT	266
3.5.1. Wykreślenie podatnika spowodowane zawieszeniem działalności	267
3.5.2. Wykreślenie podatnika spowodowane składaniem „zerowych” deklaracji lub brakiem deklaracji	268
3.5.3. Wykreślenie podatnika spowodowane udziałem w oszustwie podatkowym	269
3.6. Biała lista podatników VAT	269
Rozdział XIII. Rozliczenie kwartalne	272
1. Kwartałne rozliczanie VAT przez podatników stosujących metodę kasową ...	274
1.1. Dokumentowanie dostaw objętych metodą kasową	276
1.2. Zawiadomienie o wyborze metody kasowej	277
1.3. Rezygnacja z metody kasowej	277
1.4. Utrata prawa do stosowania metody kasowej	278
2. Rozliczanie VAT za okresy kwartałne bez wyboru metody kasowej	278
Rozdział XIV. Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów (WDT)	280
1. Warunki stosowania stawki 0% do WDT	282
1.1. Rejestracja VAT UE sprzedawcy i nabywcy	282
1.2. Złożenie informacji podsumowującej	283
1.3. Dokumentacja uprawniająca do zastosowania stawki 0%	284
1.3.1. Stosowanie polskich przepisów	285
1.3.2. Stosowanie przepisów unijnych	286
2. Rozliczenie usług transportowych związanych z WDT	287
3. Wystawienie faktury dokumentującej WDT	288
4. Rozliczenie WDT w JPK_V7	288
5. Rozliczenie w informacji podsumowującej	290
6. Korekta dostaw wewnątrzwspólnotowych	291
7. Sprzedaż towarów na rzecz kontrahenta z UE, gdy przed ich wywiezieniem z Polski są na nich wykonywane usługi	291
Rozdział XV. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów (WNT), wewnątrzwspólnotowa sprzedaż towarów na odległość (WSTO)	293
1. Przypadki, gdy należy rozliczyć WNT	293
1.1. Towary nabywa podatnik VAT czynny	293
1.2. Towary nabywa podatnik VAT zwolniony	294
1.3. Przemieszczenie własnych towarów	295
2. Rozliczenie WNT przez podatników czynnych	296

2.1. Rejestracja VAT UE	296
2.2. Dokumentowanie WNT	297
2.3. Ustalanie podstawy opodatkowania i jej korekta	297
2.4. Rozliczenie WNT w deklaracji	299
3. Rozliczenie WNT przez podatnika zwolnionego z VAT	300
4. Wewnątrzwspólnotowa sprzedaż towarów na odległość	301
4.1. Towary mogące być przedmiotem WSTO	301
4.2. Ustalanie miejsca dostawy	302
4.3. Wybór opodatkowania dostaw w kraju przeznaczenia towarów	303
4.4. Zasady opodatkowania sprzedaży w kraju przeznaczenia towarów	303
Rozdział XVI. Towary – miejsce dostawy, transakcje łańcuchowe	304
1. Transakcje łańcuchowe	304
1.1. Transakcja trójstronna rozliczana według procedury uproszczonej	307
2. Sprzedaż za granicę towaru montowanego	308
3. Rozliczenie przez polskiego podatnika dostawy, która nie podlega VAT w Polsce	309
4. Dostawa, dla której podatnikiem jest polski nabywca	310
5. Obowiązki podatnika zobowiązanego do rozliczenia VAT od dostawy za sprzedawcę	311
5.1. Dokumentowanie	311
5.2. Ustalenie momentu powstania obowiązku podatkowego	312
5.3. Ustalenie kursu waluty	312
5.4. Rozliczenie dostawy w deklaracji	312
Rozdział XVII. Eksport i import towarów i usług	313
1. Eksport towarów	313
1.1. Rozliczenie eksportu w deklaracji	314
1.2. Dokumenty przy eksporcie pośrednim uprawniające do stosowania stawki 0%	316
1.3. Rozliczanie zaliczek eksportowych	317
2. Import towarów	318
2.1. Miejsce rozliczenia importu	318
2.2. Procedura uproszczona	319
2.2.1. Warunki, jakie trzeba spełnić, aby rozliczać import w deklaracji VAT	319
2.2.2. Utrata prawa do składania deklaracji kwartalnych przez podatników rozliczających import towarów w deklaracji VAT	320
2.3. Odliczenie VAT od importu towarów	321
2.4. Przesyłki spoza UE	323
3. Import usług	325
3.1. Przypadki, gdy zakup zagranicznej usługi stanowi import usług	325
3.2. Wyznaczenie daty powstania obowiązku podatkowego	326

3.3. Ustalenie podstawy opodatkowania, kursu waluty i stawki podatku	327
3.4. Termin odliczenia podatku naliczonego z tytułu importu usługi	328
Rozdział XVIII. Procedury szczególne	330
1. Turystyka	330
1.1. Ustalenie podstawy opodatkowania	330
1.1.1. Usługi dla bezpośredniej korzyści turysty	330
1.1.2. Usługi własne	331
1.2. Ewidencja usług turystycznych	332
1.3. Prawo do odliczenia VAT przez podatników świadczących usługi turystyki	332
1.4. Obowiązek podatkowy dla usług turystyki	332
1.5. Stawka podatku dla usług turystycznych	334
1.5.1. Stawka podatku 0% dla usługi turystyki świadczonej poza terytorium UE	334
1.6. Miejsce świadczenia usług turystycznych	335
1.7. Zakup usług za granicą	335
1.8. Fakturowanie usług turystycznych	336
1.9. Marża ujemna	336
2. Towary używane	337
2.1. Zaewidencjonowanie sprzedaży opodatkowanej od marży w JPK_V7 . . .	338
3. Rolnictwo	339
3.1. Dokumentowanie sprzedaży rolnika przez nabywcę	339
3.2. Rozliczenie VAT określonego na fakturze VAT RR	341
3.2.1. Pomyłki w dokumencie zapłaty	342
3.2.2. Rozliczenie podatku naliczonego, gdy zapłata następuje w ratach	343
3.2.3. Przekazanie należności na rachunek podmiotu, z którym rolnik zawarł umowę o przelew wierzytelności	344
3.3. Rozliczenie zaliczki przekazanej rolnikowi ryczałtowemu	344
3.4. Potrącenie z należności dla rolnika	345
Rozdział XIX. Zwolnienie podmiotowe	347
1. Warunki korzystania ze zwolnienia	347
1.1. Ustalenie limitu zwolnienia	348
1.2. Podatnicy, którzy nie mogą korzystać ze zwolnienia z VAT	349
1.2.1. Sprzedaż samochodu osobowego	350
1.2.2. Biuro rachunkowe jako podatnik zwolniony z VAT	350
2. Rezygnacja ze zwolnienia	351
3. Wybór zwolnienia	352
Rozdział XX. Ulga na złe długi	354
1. Rozliczenie ulgi na złe długi u sprzedawcy	354
1.1. Termin płatności	355

1.2. Zbyte wierzytelności a prawo do korekty	356
1.3. Ustalenie zasad korekty	356
2. Korekta VAT naliczonego przez dłużnika	357
Rozdział XXI. Split payment	360
1. Przelewy zaliczkowe	360
2. Przelewy zbiorcze	360
3. Warunki stosowania obowiązkowego mechanizmu podzielonej płatności	361
4. Towary i usługi wymienione w załączniku nr 15 do ustawy o VAT	362
5. Kwota należności na fakturze	371
6. Rachunek VAT	372
6.1. Rekompensaty za założenie rachunku VAT	373
6.2. Możliwość dysponowania środkami z rachunku VAT	374
7. Sankcje za niestosowanie obowiązkowego split payment	377
8. Zgoda na przekazanie środków z rachunku VAT	377